

T.C. DÜZCE VALİLİĞİ
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
10. SINIF FELSEFE DERSİ İL GENELİ ORTAK
I. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI CEVAP ANAHTARI

Sınav Yönergesi:

- Bu sınav 8 sorudan oluşmaktadır.
- 1, 2, 3, 4. Sorular 10'ar puan; 5, 6, 7, 8. Sorular 15'er puandır.
- Sınav süresi 40 dakikadır.
- Cevaplar, sorunun devamındaki alana yazılacaktır.

1. Karl Jaspers'in "Felsefe yolda olmaktır." sözünü felsefenin anlamı ile ilişkilendirerek açıklayınız. (10.1.1.)

Felsefe insanın kendisini, çevresinde olup bitenleri anlama ve açıklama gayretidir. Felsefede hiçbir zaman son söz söylenmez, bitmişlik yoktur. (Öğrencinin buna uygun olan cevabı değerlendirilecektir.)

2. Felsefe herkes için geçerlidir. Farkında olsun olmasın her insan felsefe yapar. Filozof ileri sürdüğü görüşü oluşan yeni şartlara ve icatlara göre, yeniden gözden geçirir ve değerlendirir. Bu gözden geçirme kendi üzerine dönerek devam eder.

Yukarıdaki metinde felsefi düşüncenin hangi 2 (iki) özelliği açıklanmıştır? İlgili özellikleri aşağıya yazınız. (10.1.2.)

* Evrensel olma/Evrensellik

* Refleksif olma

3. **“Gelişmiş toplumların bir özelliği de felsefi düşüncede kendilerini geliştirmiş olmalarıdır.”** sözünden hareketle felsefenin toplum üzerindeki etkisini bir örnekle açıklayınız. (10.1.3)

Sorgulayan, araştıran, tartışan vb. toplumlar bilimde, sanatta, edebiyatta ve felsefede gelişir. Örneğin; Almanya’da kitap okuma oranı yüksektir.

(Öğrencinin buna uygun olan cevabı değerlendirilecektir.)

4. **Aşağıda tanımı verilen akıl yürütme yönteminin adını yazınız ve bir örnek veriniz. (10.2.1.)**

Doğruluğu ispatlanmış tek tek bilgilerden yola çıkarak genel bilgiler elde etme yöntemidir. Tüm deney yapan bilimler bu yöntemi kullanırlar.

Tümevarım yöntemidir.

Örnek: Bakır metaldir, ısıtılınca genişir.

Demir metaldir, ısıtılınca genişir.

Çelik metaldir, ısıtılınca genişir.

O halde bütün metaller ısıtılınca genişir.

5. Günlük hayatta dili (söz) doğru bir biçimde kullanmak neden önemlidir? Dil ve düşünce ilişkisi bakımından açıklayınız. (10.2.2.)

Her birey düşüncelerini aktarmak için dili doğru kullanmalıdır. Çünkü bu sayede bireyler diğer insanları ikna ederler, tartışmaları kazanırlar, sağlam argümanlar üretirler vb. Bireyin konuştuğu dile hâkim olması felsefi görüşlerinin doğru anlaşılmasını sağlar. Çünkü insan dili kadar düşünebilir.

(Öğrencinin buna uygun olan cevabı değerlendirilecektir.)

6. 5 (beş) tane felsefe sorusu yazınız. (10.2.3.) (Sınav soruları hariç)

- Bilgi önemli midir? Niçin?
- İnsanlar nasıl mutlu olur?
- Evren sonsuz mudur?
- İnsanlar özgür müdür?
- Tanrı var mıdır?

(Öğrencinin buna uygun cevapları değerlendirilecektir.)

7. Toplumsal yaşam söz konusu olduğunda herkesin her istediğini, her zaman ve her koşulda yerine getirmesi mümkün değildir. Dolayısıyla toplumsal yaşamın sürdürülebilmesi için insanların özgürlüklerinin sınırlandırılması gerekir. Bu sınırlandırmanın merkezinde insanın kendi vicdanı vardır. Toplumun ve devletin de istekleri bu sınırlandırmada etkilidir.

Yukarıdaki metni felsefi olarak sorgulayınız. (10.2.4.)

- a) Metnin konusu: Özgürlük
- b) Argümanlar: Herkes istediğini yapamaz. Herkes için eşit özgürlük...
- c) Kavramlar: Özgürlük, toplumsal yaşam, vicdan.
- d) Kavramlar ve argümanlar metni destekliyor.

8. Reel varlık ile ideal varlık arasındaki farkı, varlığın mahiyeti açısından açıklayınız. Her iki varlık türüne birer örnek veriniz. (10.3.1.)

Sadece zihinde var olan kavramlar ideal varlık alanını oluşturur. Örnek: Ruh, sevgi, pi sayısı, Anka kuşu vb.

İnsan zihninden bağımsız olarak var olan, gerçekliği olan varlıklardır. Örnek: Güneş, ev, ağaç, insan vb.